

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 10248401

Dato: 21.02.2005

HØRING NOU 2004: 26 HJEMFALL

Vi viser til Departementets brev av 01.12.04 og vil gi følgende høringsuttalelse til ovennevnte utredning:

Mandat

Utvalgets mandat har etter BKKs syn vært for snevert. Avgrensningen i mandatet til å utrede en videreført hjemfallsordning har ikke tillatt en bredere diskusjon av alternative løsninger. Målsetningen om langsiktig nasjonal handlefrihet, styring og kontroll med forvaltningen av landets viktige vannkraftressurser slutter vi oss til, men vi mener målsetningen kan oppnås på andre måter enn ved hjemfall, for eksempel gjennom tidsbegrensete konsesjoner og tilpassete skatteregler.

Konsekvensene av en inndragning av eiendomsrett og styringsrett over opparbeidete verdier er svært negative for utviklingen og verdiskapingen i kraftnæringen. Hjemfallsinstituttet må ses i sammenheng med andre rammevilkår for bransjen. Hjemfall innebærer en skjerping av rammebetingelsene som i tilfelle bør føre til lettelse i andre rammebetingelser, eksempelvis grunnrenteskatt.

Dersom hjemfall innføres må det være en absolutt forutsetning at konsesjonæren erstattes fullt ut for de verdier som inndras. Det er en svakhet at forholdet til grunnlovens § 105 ikke kan avklares uten domstolenes hjelp.

Utvalgets innstilling

BKK er enig i målsetningen om nasjonal styring og kontroll med forvaltningen av vannkraftressursene. Slik styring og kontroll kan oppnås på flere måter og ivaretas ikke nødvendigvis bedre av staten sentralt enn av offentlige lokale og regionale eiere.

Det er viktig at den løsningen som blir valgt likestiller aktørene og ikke fratar dagens eiere verdier uten at det ytes erstatning. Full økonomisk erstatning for overførte verdier er et absolutt krav.

For BKK, som er et regionalt selskap med evigvarende konsesjoner, vil hjemfall innebære tap av eiendomsrett og styringsrett over egne kraftverk. Dette vil ha negative virkninger på den verdiskapingen som skjer regionalt og lokalt, og som gir svært positive ringvirkninger.

En fremtidig ordning må ikke være til hinder for riktige investeringer og rasjonell drift og vedlikehold. Kraftprodusentene representerer en langsiktig næring, og det er derfor viktig med en lang konsesjonsperiode, og at det gis incitamenter til en rasjonell forvaltning.

Dersom hjemfall innføres, vil partielt hjemfall med lengst mulig konsesjonstid være å foretrekke. Dersom andelen som ikke hjemfaller, gjøres stor nok samtidig som konsesjonæren gis fortrinnsrett til videre drift og forkjøpsrett til hjemfalt andel, så vil de uheldige virkninger av hjemfallet reduseres noe. Flertallsinnstillingen om 1/3 som ikke hjemfaller, og 75 års konsesjonstid må være minimumsløsning, som vil gi konsesjonæren et visst incitament til riktig investering, drift og vedlikehold.

BKK ser positivt på forslaget om at 1/3 av verdiene ved hjemfall tilfaller vertskommuner/-region.

Totalt hjemfall vil ha så mange negative sider at det må klart avvises.

Hjemfall utløst ved transaksjoner, transaksjonsmodellen, vil kunne virke negativt på strukturendringer og utvikling av rasjonelle enheter i kraftforsyningen. Den negative virkningen vil avhenge av hvilke terskelverdier som legges til grunn for utløsning av hjemfall, og hvilke unntaksbestemmelser som innarbeides. Det er en fare for at regelverket kan bli komplisert og gi muligheter for omgåelser. Det forhold at det er uklart i hvilken grad en slik modell er forenlig med EØS-avtalen, gjør det vanskelig å ta stilling til den. Forholdet til EØS-avtalen må derfor avklares i den videre behandling av saken.

BKK ser positivt på forslaget om at det åpnes for utleieordninger.

Konklusjon

BKK mener at andre virkemidler enn hjemfall burde vært vurdert for å oppnå målsetningen om langsiktig nasjonal handlefrihet, styring og kontroll med forvaltningen av landets vannkraftressurser.

Dersom det blir innført hjemfall for offentlig eide kraftverk, mener vi at partielt hjemfall med så stor andel som mulig som ikke hjemfaller, og så lang konsesjonstid som mulig, minimum slik som i flertallets innstilling, må velges. Det må ytes full erstatning for verdier som fratras kraftverkseieren.

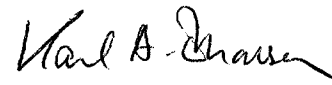
Det er vanskelig å ta endelig stilling til spørsmålet om et eventuelt hjemfall først skal utløses ved transaksjoner så lenge det ikke foreligger et detaljert regelverk, og det dessuten er uklarhet i forhold til EØS-avtalen.

Med vennlig hilsen

BKK AS

Atle Neteland
adm. direktør

Karl A. Eliassen
produksjonsdirektør